Projekt *Udostępnienie i digitalizacja zbiorów 2D w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa*

Projekt, jego realizacja i znaczenie

Zrealizowany w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa w latach 2010–2013 projekt *Udostępnienie i digitalizacja zbiorów 2D* pozwolił na cyfrowe odwzorowanie 18 851 muzealiów z kolekcji grafiki, teatraliów i starej fotografii oraz udostępnienie ich przez internet w formie elektronicznego katalogu, w portalu o nazwie *Cyfrowy Thesaurus. Nowoczesność i klasyka*. Uzupełnieniem projektu stała się, także dostępna w internecie, interaktywna mapa Krakowa, ilustrowana wizerunkami muzealiów uczestniczących w przedsięwzięciu.

Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013.

Doświadczenia Muzeum Historycznego Miasta Krakowa w dziedzinie cyfryzacji sięgają lat dziewięćdziesiątych XX wieku. Wtedy to powstała pierwsza komputerowa baza danych związana z martyrologią krakowian w latach okupacji niemieckiej (oddział MHK Ulica Pomorska). W 2001 roku zakupiono w firmie Neurosoft (potem Infogenia) program Muskat, przeznaczony do elektronicznej ewidencji muzealiów. W 2002 roku nowa wersja oprogramowania, Musnet XP, została zainstalowana na sześciu stanowiskach komputerowych: w Dziale Inwentaryzacji i Gromadzenia Zbiorów, w Dziale Historii i Sztuki Krakowa Średniowiecznego, w Dziale Dokumentacji Fotograficznej i w oddziałach: Stara Synagoga, Celestat oraz Dom pod Krzyżem.

Rozpoczęto opracowywanie zbiorów w formie elektronicznej. Rekordy inwentarzowe zawierały oprócz danych ewidencyjnych cyfrowe zdjęcia muzealiów, a wydruk rekordów przypominał tradycyjne karty inwentarzowe. Kolejna wersja programu, Musnet „niebieski", działała już w sieci, była wielostanowiskowa i dostosowano ją do pracy w trybie rozproszonym. Umożliwiło to tworzenie jednej, wspólnej bazy danych o zbiorach. Od połowy 2006 roku wszystkie nowe muzealia inwentaryzowane są w Musnecie. Do dnia dzisiejszego trwa przenoszenie doń danych z wcześniejszego, liczącego ponad 50 tysięcy numerów inwentarzowych tradycyjnego katalogu zbiorów.

Poważnym ograniczeniem funkcjonalności Musnetu był i jest brak modułu pozwalającego na udostępnienie danych w internecie. Tymczasem zapewnienie dostępu do zasobów kulturowych za pomocą mediów elektronicznych stało się koniecznością.

Równocześnie z budową elektronicznego inwentarza rodził się proces cyfrowego odwzorowania zbiorów. Początkowo polegał on na wykonywaniu przez muzealną Pracownię Fotograficzną MHK zdjęć muzealiów z wykorzystaniem wyższej klasy aparatów cyfrowych w warunkach atelierowych.

W 2009 roku utworzono w pionie Głównego Inwentaryzatora Sekcję Digitalizacji Zbiorów. Jej pracą pokierował inż. Wacław Pyzik. Zbudował on samodzielnie pierwsze urządzenie do digitalizacji klisz szklanych. Powstały pierwsze założenia i plany profesjonalnej cyfryzacji zbiorów, prowadzonej w wysokiej rozdzielczości, zgodnie z obowiązującymi w archiwizacji standardami. Muzeum nie dysponowało jednak odpowiednimi środkami na samodzielną realizację zadania digitalizacji zbiorów. Dlatego postanowiono szukać wsparcia finansowego z zewnątrz.

23 października 2009 roku powołano siedmioosobowy zespół muzealników, którego zadaniem było opracowanie wniosku o dofinansowanie procesu digitalizacji i szerokiego udostępnienia zbiorów w formie cyfrowej. Na czele zespołu stanął starszy kustosz Andrzej Malik, główny inwentaryzator zbiorów MHK i pierwszy kierownik Pracowni Komputeryzacji MHK. Projekt miał dotyczyć zbiorów płaskich, dwuwymiarowych (2D), na podłożu papierowym. Wyboru dokonali kierownicy działów merytorycznych i zarazem opiekunowie zbiorów: graficznych – Marta Marek, teatralnych – Małgorzata Palka oraz fotograficznych – Ewa Gaczoł. Wytypowano 3744 obiekty z kolekcji grafiki, 6679 teatralia i 8428 archiwalne negatywy i fotografie.

Standardy odwzorowania cyfrowego wyznaczył inż. Wacław Pyzik, a informatyczne założenia projektu opracował inż. Wojciech Adamczyk (kierujący Pracownią Informatyzacji MHK od końca 2008 roku).

Zgłoszonemu do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego projektowi nadano tytuł *Udostępnienie i digitalizacja zbiorów 2D w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa.* Wiosną 2010 roku przeszedł on z powodzeniem ocenę formalną, merytoryczną i strategiczną. 23 lipca 2010 roku Zarząd Województwa Małopolskiego podjął uchwałę o przyznaniu dotacji na realizację projektu.

Konferencja Cyfrowy Thesaurus. Nadzieje i obawy*, pałac Pod Krzysztofory, 26 września 2012 r., fot. T. Kalarus*

Konferencja Cyfrowy Thesaurus. Nadzieje i obawy*, pałac Pod Krzysztofory, 26 września 2012 r., fot. A. Janikowski*

Po podpisaniu umowy na dofinansowanie projektu z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego (1 października 2010 roku), Muzeum ogłosiło nieograniczone postępowanie przetargowe w celu znalezienia głównego wykonawcy projektu. 8 kwietnia 2011 roku doszło do zawarcia umowy z firmą IT Works z Warszawy.

Firma odpowiadała za stworzenie systemu informatycznego – archiwizującego i przetwarzającego dane z digitalizacji – oraz budowę internetowego modułu udostępnienia nazwanego *Cyfrowym Thesaurusem,* miała ona również wyposażyć muzealną serwerownię oraz dostarczyć sprzęt dla muzealnej Pracowni Digitalizacji.

IT Works powierzyła digitalizację 8573 muzealiów doświadczonej w cyfryzacji bibliotek firmie Digital Center z Poznania. Muzealnej Pracowni Digitalizacji przypadło zadanie zeskanowania 10 278 muzealiów. Budowę interaktywnej mapy Krakowa IT Works zleciła firmie J3D z Gliwic.

W Muzeum powołano liczący 30 osób zespół do realizacji projektu, kierowany przez dyrektora MHK ds. naukowych Jacka Salwińskiego (23 grudnia 2010 roku). Tworzący zespół muzealnicy odpowiadali za kwestie prawne, administracyjno-finansowe, przygotowanie muzealiów do digitalizacji, samą digitalizację, stronę informatyczną oraz promocję projektu.

Opiekunowie uczestniczących w projekcie zbiorów wraz z asystentami projektu rozpoczęli opracowywanie metadanych dla wszystkich uczestniczących w projekcie muzealiów, korzystając z danych zawartych w katalogu zbiorów. Równocześnie służby konserwatorskie podjęły przeglądy konserwatorskie i przygotowanie obiektów do odwzorowania (czyszczenie, rozramowywanie, pakowanie).

W czerwcu 2012 roku rozpoczęło się skanowanie muzealiów w tymczasowej pracowni firmy Digital Center, urządzonej w pałacu Pod Krzysztofory. Dane otrzymane w procesie digitalizacji były przekazywane i opracowywane w siedzibie firmy w Poznaniu. Ponad połowa z ogólnej liczby muzealiów uczestniczących w projekcie została zeskanowana w muzealnej Pracowni Digitalizacji. Dzięki projektowi wzbogaciła się ona o trzy nowoczesne skanery, w tym jeden specjalistyczny skaner do negatywów, firmy Hasselblad. Uzyskane dane przetworzono na miejscu. Efektem odwzorowania każdego muzealium było ostatecznie pięć plików: plik referencyjny (.tiff), plik wynikowy (do druku), tzw. plik merytoryczny, niewielki plik do bazy Musnet oraz plik DjVu do internetu.

Zgodnie z wymaganiami projektu wzmocniono muzealną serwerownię o nowe jednostki.

Po skonfigurowaniu sprzętu firma IT Works zainstalowała na serwerach dedykowane oprogramowanie zarządzające (SAI). Następnie dokonano transferu przygotowanych plików graficznych i metadanych opisowych. Po zintegrowaniu danych przystąpiono do weryfikacji i kontroli działania poszczególnych elementów systemu. 24 kwietnia 2013 roku udostępniono w internecie *Cyfrowy Thesaurus* i interaktywną mapę Krakowa.

Realizacji projektu towarzyszyły działania promocyjne. W sieni pałacu Pod Krzysztofory umieszczono stosowną tablicę informacyjną. Wydano folder i zrealizowano krótki film ukazujący założenia i sens projektu.

26 września 2012 roku odbyła się w Krzysztoforach jednodniowa konferencja poświęcona digitalizacji zbiorów muzealnych, zatytułowana *Cyfrowy Thesaurus. Nadzieje i obawy.* Realizowany projekt został szczegółowo przedstawiony przez pracowników Muzeum, a zaproszeni do Krakowa goście z innych muzeów podzielili się swoimi doświadczeniami w dziedzinie cyfryzacji zbiorów.

Efekty ukończonego projektu zaprezentowano krakowianom na uroczystym spotkaniu w Rynku Podziemnym 23 kwietnia 2013 roku.

Ostatnim akcentem promocji będzie umieszczenie na elewacji pałacu Pod Krzysztofory – po zakończeniu jego remontu – tablicy upamiętniającej projekt digitalizacji.

Etapy projektu (według dokumentacji projektowej)

1. Przygotowanie zbiorów do digitalizacji i zakup wyposażenia do digitalizacji – do 30 czerwca 2011 roku.

2. Zakup materiałów zabezpieczających artefakty podczas transportu z magazynów do Pracowni Digitalizacji MHK – do 30 września 2011 roku.

3. Digitalizacja zbiorów przez firmę zewnętrzną – do 30 czerwca 2012 roku.

4. Zakup oprogramowania do konwersji na inne formaty – do 30 czerwca 2011 roku.

Najstarszy, na poły fantastyczny widok Krakowa, pochodzący z Liber chronicarum *Hartmanna Schedla, Norymberga, 1493; w zbiorach MHK, nr inw. MHK-1591/VIII*

Barbakan i mury obronne Krakowa widziane od strony wschodniej, *gwasz Józefa Brodowskiego, 182; w zbiorach MHK, nr inw. MHK-143/VIII*

Helena Modrzejewska jako Leodamia w sztuce Protesilas i Leodamia *Stanisława Wyspiańskiego, autor fotografii nieznany, 1903; w zbiorach MHK, nr inw. MHK-Fs243/VI*

5. Zakup oprogramowania portalu internetowego – do 30 czerwca 2012 roku.

6. Oprogramowanie w zakresie udostępnienia eksponatów przez internet wraz z przygotowaniem interaktywnej mapy Krakowa – do 8 października 2012 roku.

7. Stworzenie systemu digitalizacji – do 30 czerwca 2012 roku.

8. Infrastruktura systemu archiwizacji i udostępnienia zdigitalizowanych muzealiów – do 30 grudnia 2011 roku.

Pierwotnie przewidywany termin zakończenia prac – 28 lutego 2013 roku. Ostateczne zakończenie projektu nastąpiło 30 czerwca 2013 roku.

Całościowy, zakładany koszt projektu wyniósł 3 019 555,85 zł, z czego 1 881 480,87 zł stanowiło dofinansowanie unijne.

Decyzja o wyborze do projektu zbiorów graficznych, teatralnych i fotograficznych nie była przypadkowa, miała uzasadnienie merytoryczne, konserwatorskie i czysto techniczne. Spośród zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa grafika, teatralia i stara fotografia zasługują na szczególną uwagę z uwagi na ich zasobność i wielką wartość.

W kolekcji grafiki, zawierającej oprócz grafiki warsztatowej także rysunki i druki, ważne miejsce zajmuje ikonografia Krakowa, z najstarszymi widokami miasta, począwszy od na poły fantastycznego widoku pochodzącego z *Liber chronicarum* Hartmanna Schedla (1493).

Uwagę badaczy dawnej architektury przyciągają rysunki Józefa Brodowskiego dokumentujące fortyfikacje Krakowa, dawne kościoły i budowle zburzone na początku XIX wieku oraz liczne prace Aleksanda Płonczyńskiego, Jana Kantego Wojnarowskiego, Teofila Piątkowskiego, Henryka Waltera, Franciszka Stroobanta, Erazma i Stanisława Fabijańskich, Bronisława Schönborna i innych.

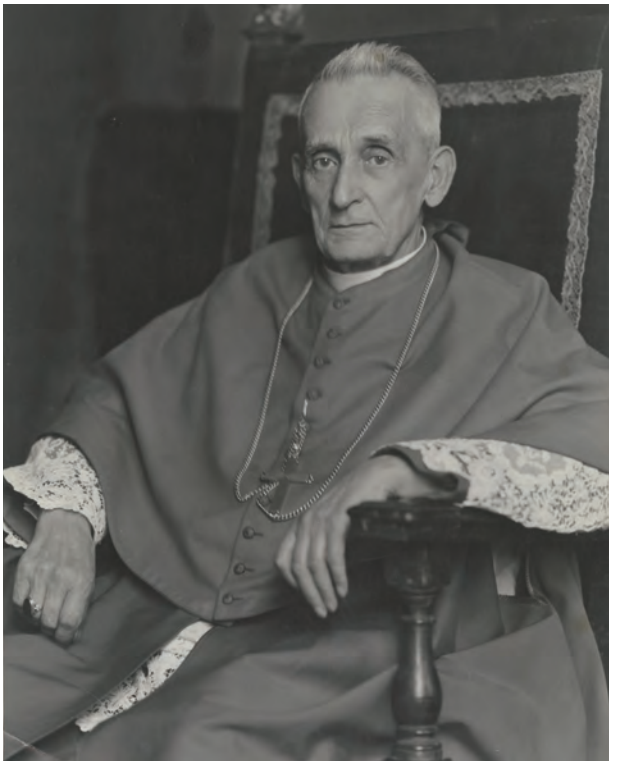
Zbiory teatralne ukazują ponad 200-letnią historię krakowskiego teatru, zapisaną w projektach scenografii i kostiumów, w malarskich i fotograficznych podobiznach aktorów i reżyserów, w fotografii scenicznej, archiwaliach i zaproszeniach.

Stanisław Koźmian, Stanisław Wyspiański, Antonina Hoffmann, Helena Modrzejewska, Tadeusz Pawlikowski, Ludwik Solski, Mieczysław Kotlarczyk, Konrad Swinarski, Tadeusz Kantor – to tylko kilka nazwisk z plejady twórców krakowskiego teatru, obecnych w muzealnych zbiorach.

Najcenniejszą częścią kolekcji starej fotografii są z kolei widoki Krakowa z drugiej połowy XIX wieku, pochodzące z zakładu fotograficznego Ignacego Kriegera.

Projekt scenograficzny do Umarłej klasy *Tadeusza Kantora (Teatr Cricot 2), rysunek Tadeusza Kantora, 1975; w zbiorach MHK, nr inw. MHK-4036/VI*

Kardynał Adam Stefan Sapieha, fotografia Stanisława Kolowcy, ok. 1930; w zbiorach MHK, nr inw. MHK-12936/IX

Dziedziniec zamku wawelskiego z zamurowanymi arkadami, fotografia z zakładu Ignacego Kriegera, 1885–1890; w zbiorach MHK, nr inw. MHK-Fs281/IX

Liczący tysiące klisz szklanych zespół negatywów to prawdziwy skarb ikonograficzny, obraz miasta i dawnych jego mieszkańców. Swoistym *pendant* do przeszłości jest bogaty zbiór negatywów wykonanych przez klasyka polskiej fotografii XX wieku, Henryka Hermanowicza.

Wśród najstarszych odbitek fotograficznych zwracają uwagę portrety powstańców styczniowych wykonane w pracowni Walerego Rzewuskiego.

Uczestniczące w projekcie muzealia należą do tzw. zbiorów wrażliwych, podatnych na rozmaite zagrożenia: zmiany wilgotności, wahania temperatury, promieniowanie świetlne, oddziaływania chemiczne, mikroorganizmy, w końcu uszkodzenia mechaniczne. Digitalizacja jest tutaj działaniem niezwykle pożądanym, a dla obiektów w stanie postępującej destrukcji wręcz ratunkiem. Dzięki odwzorowaniu cyfrowemu ich kształt fizyczny oraz zawarta w obrazie informacja zostają utrwalone, zabezpieczone przed zgubnym działaniem czasu.

Obiekty płaskie, dwuwymiarowe są o wiele łatwiejsze do zdigitalizowania niż obiekty trójwymiarowe z ich immanentną wielowidokowością. Istnieją już normy i standardy dla tego typu digitalizacji, mające szerokie zastosowanie w archiwach i muzeach. Wielki postęp w rozwoju urządzeń skanujących pozwala na działania seryjne na najwyższym poziomie technicznym. To z kolei daje oszczędności czasowe i redukcję kosztów. Projekt *Udostępnienie i digitalizacja zbiorów 2D w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa* ma wielkie znaczenie dla ochrony i promocji nowoczesnych form udostępnienia zbiorów naszego Muzeum.

Profesjonalne standardy stosowane przy skanowaniu w wysokiej rozdzielczości umożliwiają uzyskanie kompletnych danych o fizycznych cechach obiektów i ich barwie. Cyfrowe wizerunki muzealiów stają się rodzajem kopii. Pozwalają one lepiej chronić oryginał przez ograniczenie, a nawet eliminację fizycznego kontaktu. Można je wykorzystać do rozmaitych celów. Od prostej wglądówki po ogromne powiększenia, cyfrowe obrazy służyć mogą celom badawczym, dokumentacyjnym, ekspozycyjnym, wydawniczym, promocyjnym, edukacyjnym, konserwatorskim czy rekonstrukcyjnym. Wzbogacone o zweryfikowane i aktualizowane metadane opisowe, odpowiednio zarchiwizowane, stają się kompletnym źródłem informacji o zbiorach.

Dostęp do muzealnych skarbów jest zawsze ograniczony. Zbiory dużych muzeów liczą setki tysięcy, a nawet milio-

Uroczyste spotkanie w Rynku Podziemnym z okazji uruchomienia Cyfrowego Thesaurusa*, prowadzone przez dyrektora MHK Michała Niezabitowskiego, 23 kwietnia 2013 r., fot. T. Kalarus*

Uroczyste spotkanie w Rynku Podziemnym z okazji uruchomienia Cyfrowego Thesaurusa*, 23 kwietnia 2013 r., fot. T. Kalarus*

ny obiektów. Część z nich eksponowana jest na wystawach stałych i czasowych, ale większość spoczywa w magazynach. Nawet modna obecnie koncepcja magazynów otwartych nie spowoduje pełnego udostępnienia. To jest po prostu fizycznie niemożliwe. Troska o bezpieczeństwo, o właściwe przechowywanie muzealiów i ich konserwację jest ważna, ale równie istotne jest szerokie udostępnienie zbiorów i informacji o nich. Nowoczesne metody odwzorowanie cyfrowego i elektroniczne narzędzia okazują się tutaj niezastąpione.

Szczególne miejsce w upowszechnieniu wartości kulturowych odgrywa internet. Dostęp do zbiorów muzealnych, archiwów i bibliotek znajduje się dziś w zasięgu ręki. Aby poznać muzealne zbiory, nie trzeba przemierzyć tysięcy kilometrów, nie trzeba być pracownikiem muzeum, korzystającym z wewnętrznego, naukowego katalogu zbiorów, ani też zamawiać kwerendy w zbiorach. Podstawową informację i wizerunki muzealiów otrzymuje każdy użytkownik internetu, każdy zainteresowany, bez względu na to, czy kieruje nim chwilowe zainteresowanie, czy potrzeba naukowych badań. Oczywiście, to wirtualne otwarcie bram muzealnych należy zawsze traktować jako gorące zaproszenie do odwiedzenia muzeum w realnym świecie.

Założone w projekcie szerokie udostępnienie zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa realizuje portal internetowy zwany *Cyfrowym Tezaurusem* (www.ct.mhk.pl). Jest to nowoczesna baza danych, pełniąca funkcję elektronicznego katalogu zbiorów. W *Cyfrowym Thesaurusie* kwerenda w zbiorach może być wykonana na kilka sposobów. Dziewięć wydzielonych kategorii już na wstępie kieruje użytkownika ku określonym typom muzealiów. Kategorie te to: *Collage*, *Druk*, *Fotografia*, *Grafika*, *Karta pocztowa*, *Malarstwo*, *Rysunek*, *Varia*. Mechanizm wyszukiwania pełno tekstowego pozwala uzyskać wyczerpujące wyniki już przy prostych zapytaniach. Dopracowywany obecnie system słów kluczowych, zaszyty w rekordach bazy, wspomoże precyzyjne wyszukiwanie w zbiorach konkretnych tematów. Bardziej zaawansowani użytkownicy zastosują narzędzie wyszukiwania złożonego.

Wybrane muzealia ukazują się najpierw w miniaturach, w przyjaznym, mozaikowym interfejsie, potem w znacznych powiększeniach. Każdy rekord przekazuje podstawowe informacje o muzealium: jego tytuł (nazwę), nazwisko autora, czas i miejsce powstania, materiał i technikę wykonania, wymiary, objaśnienie i, oczywiście, numer inwentarzowy. Otrzymaną listę wyników można zapisać i wydrukować. Ciekawą funkcjonalnością jest możliwość tworzenia indywidualnych minikolekcji, komponowanych z wybranych muzealiów (dla zarejestrowanych użytkowników).

Dodatkowym elementem projektu jest interaktywna mapa Krakowa. Wykorzystuje ona zdigitalizowane zasoby w bardzo oryginalny sposób. Najważniejszym elementem mapy są tematyczne wycieczki. Scenariusz wycieczki tworzą pracownicy Muzeum. Tematy wiążą się z historią miasta, z zabytkami, z ważnymi wydarzeniami, z krakowskim życiem artystycznym. Na mapie pojawiają się aktywne punkty, przystanki w tematycznej wędrówce. Każdy z nich zawiera fragment opowieści ilustrowany dawnymi fotografiami i muzealiami. Cyfrowe wizerunki muzealiów pochodzą ze zdigitalizowanych zasobów. Celem mapy jest zainteresowanie użytkownika zbiorami Muzeum i historią miasta. Pierwsze dwie wędrówki wiążą się z historią teatru, jedna z nich została zatytułowana: *Helena Modrzejewska. Portret artystki z Krakowem w tle*, druga ukazuje historię i wybitne postaci teatru nowohuckiego.

Do projektu *Udostępnienie i digitalizacja zbiorów 2D w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa* zakwalifikowano prawie 19 000 muzealiów ze zbiorów graficznych, teatraliów i starej fotografii. To tylko cząstka blisko stutysięcznych muzealnych zbiorów. Ale to przecież dopiero początek, pierwszy etap. Dzięki projektowi Pracownia Digitalizacji MHK zyskała profesjonalny sprzęt do cyfryzacji zbiorów, a muzealne serwery wzbogaciły się o nowoczesne oprogramowanie przetwarzające dane. Proces digitalizacji będzie kontynuowany, aż obejmie całe zbiory, a *Cyfrowy Tezaurus* otworzy wirtualne wrota Muzeum znacznie szerzej niż obecnie. Wkrótce stanie się on również ważnym wsparciem i uzupełnieniem realizowanego przez Muzeum projektu Thesaurus Cracoviensis – Centrum Interpretacji Artefaktów, który nada zupełnie nowy wymiar pojęciu muzealnego magazynu zbiorów.

The Project Sharing and Digitalization of the 2D Collections in the Historical Museum of the City of Kraków

Between 2010 and 2013 the Historical Museum of the City of Kraków embarked on the project named *Sharing and Digitalization of the 2D Collections*. It consisted in scanning 18,851 exhibits from the collections of prints, theatrical objects, and old photographs, and uploading them for online access through the Museum's new Web portal, *Digital Thesaurus. The Modern and the Classic*. The project was supplemented with an online interactive map of Kraków featuring images of the exhibits it covered.

The project was co-financed by the European Union within the framework of the 2007–2013 Małopolska Regional Operational Programme.

The first software for the development of electronic records of the Museum collections, Muskat, was purchased in 2001. Since 2006, a single electronic database of the collection has been built using the program Muskat Niebieski; however, it is not possible to make the data available online. In 2008, the section for digitalization was formed in the Museum's Inventory Management Department with the view to digitalizing the collection.

Towards the end of 2009 and at the beginning of 2010 a seven-strong team of Museum employees drew up the principles of the project *Sharing and Digitalization of the 2D Collections in the Historical Museum of the City of Kraków*. The exhibits qualified for digitalization as part of that project included 3744 prints, 6679 theatrical objects, and 8428 negatives and photographs. The project was submitted to the Marshal Office of Małopolska Province (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego). On 23 July 2010 the Board of Małopolska Province (Zarząd Województwa) resolved to subsidize the project. The contract to implement the project was awarded by tendering procedure; IT Works, a Warsaw-based company, was appointed main contractor. Its responsibilities included building computer software for the archiving and processing of digitalized data, building a module for online access and designing an interactive map, supplying hardware, and carrying out part of the digitalization process itself. A 30-strong project team was appointed at the Museum to deal with the issues concerned with the subject matter of the project as well as its legal, financial and IT-related aspects, digitalization, and promotion.

The Museum was responsible for preparing descriptions (metadata) of the exhibits, conservation work aimed at preparing the exhibits for digitalization, and, partially, the digitalization of exhibits. The digitalization was commenced in June 2012. The outsourced contractor scanned 8573 objects, while the studio at the Museum, 10,278 objects. Having built the SAI system and having installed it on the Museum's server, IT Works transferred the graphic data and metadata, integrated the data, and carried out verification.

On 24 April 2013 *Digital Thesaurus* and an interactive map of Kraków were launched online. Promotional activities were pursued in parallel to project implementation.

The choice of the collection of prints, theatrical objects and photographs to be digitalized was determined by the contents of these materials, their condition, and the technical aspect of processing these exhibits. The works selected for digitalization are very valuable and extremely susceptible to a range of physical, chemical and biological risk factors. In the case of this project, digitalization equalled producing a digital copy of an exhibit that would be fully informative as to the physical shape and colours of that exhibit. As a consequence, the need to come into physical contact with the said exhibit is reduced to a minimum. Digital reproduction can be utilized in various forms, from a regular thumbnail in a series to a large blow-up for the purposes of documentation, research, publication, promotion, or exhibition.

As far as the technical aspect of the project is concerned, the digitalization of flat, two-dimensional objects is not a challenging task; standards, rules and good practices have been established by which a number of archival and photographic collections have successfully been digitalized to date.

Sharing and Digitalization of the 2D Collections is a project of unparalleled importance for the development of the modern image of the Historical Museum of the City of Kraków. The sharing functionality has been provided by the Web portal *Digital Thesaurus*. By means of simple and effective search mechanisms, any user can become acquainted with the collection of the Museum. The selected exhibits are first displayed in user-friendly mosaic interface, and then they can be enlarged and supplemented with basic identification data. The project encompasses an interactive map of Kraków with which the user can take art- or history-oriented virtual trips with stops along the way that are illustrated with images of related exhibits.

The items accessible through the *Thesaurus* constitute part of the collection of nearly one hundred thousand exhibits held by the Museum; the digitalization and sharing process will continue. The project in question has left the Museum equipped with the hardware and software with which the work can be carried on until the entire collection is digitalized.